

TRONDHEIM KOMMUNE

Miljøenheten

Kystad familiebarnehage
Stolpestueveien 8
7026 TRONDHEIM

Vår saksbehandler
Rune Berg

Vår ref.
15/1388/ A10 &58
oppgis ved alle henv.

Deres ref.

Dato
07.04.2015

Kystad familiebarnehage - tilsyn 3.3.2015 etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. - varsel om pålegg

Miljøenheten gjennomførte den 3.3.2015 tilsyn ved Kystad familiebarnehage. Tilstede ved befaringen var:

Kristin Strøm, eier av Kystad familiebarnehage
Elin Grønvold Aunet og Rune Berg fra Trondheim kommune, miljøenheten

Bakgrunn for tilsynet:

Miljøenheten er tilsyns- og godkjenningsmyndighet etter *forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.* som regulerer barnas arbeidsmiljø. Formålet med tilsynet var å vurdere om kravene i forskriften blir ivaretatt.

Rapporten omhandler eventuelle avvik og merknader som er avdekket under tilsynet. Det er ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens arbeid innenfor *forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.*

- *Avvik* defineres som mangel på oppfyllelse av krav gitt i eller i medhold av lov eller forskrift.
- *Merknad* er forhold som ikke nødvendigvis er i strid med krav fastsatt i eller i medhold av lov eller forskrift, men der tilsynsmyndigheten mener det er mulighet for forbedringspotensial.

Regelverk:

- Lov av 2011-06-24 nr. 29 om folkehelsearbeid (folkehelseloven).
- Forskrift av 1. desember 1995 om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v., med veileder "Miljø og helse i barnehagen"

Dokumentunderlag:

Miljøenhetens godkjenning av Kystad familiebarnehage datert 14.8.2007 (sak 04/33663) samt barnehagens skriftlige interkontrollsystem oversendt miljøenheten før tilsynet.

Formålet med tilsynet den 3.3.2015 var å kontrollere at forutsetninger for godkjenning er ivaretatt. Tilsynet omfattet gjennomgang av internkontrollsystemet og befaring av lokalene.

Postadresse:
TRONDHEIM KOMMUNE
Miljøenheten
Postboks 2300 Sluppen
7004 TRONDHEIM

Besøksadresse:
Erling Skakkes gate 14

Telefon:
+47 72542550

Telefaks:
+47 72542551

Organisasjonsnummer:
NO 942 110 464

E-postadresse: miljoenheten.postmottak@trondheim.kommune.no
Internettadresse: www.trondheim.kommune.no

Hovedinntrykk

Kystad familiebarnehage har etablert et internkontrollsystem. Systemet bør oppdateres og suppleres med enkelte rutiner for å dekke helse forskriften. Barnas sikkerhet synes også i stor grad å være ivaretatt ved barnehagen, men her ble det også avdekket noen forhold miljøenheten vil ha en tilbakemelding på.

Det ble også foretatt en kontroll av tidligere godkjenningsvedtak datert den 5.7.2010, sak 10/26846, hvor det ble gitt godkjenning under forutsetning av oppfyllelse av 4 krav. Disse var knyttet til forsvarlig barnesikring, tilfredsstillende ventilasjon bad, sikring av inngangsparti og undersøkelser for mulig jordforurensninger. Tilsynet viste at 2 av kravene var mangelfullt oppfylt, se avvik 2 og 3.

Tilsynet avdekket 2 merknad og 4 avvik.

Reviderte områder og funn:

Internkontroll

Merknad 1 – Internkontrollsystemet bør revideres. Barnehagens eier bør gjennomgå ny veileder til forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler; "Miljø og helse i barnehagen", og supplere IK- systemet med rutiner som sikrer at hele forskriften blir dekket.

Vurdering:

Miljøenheten har gjennomgått internkontrollsystemet på et overordnet nivå. Barnehagens internkontrollsystem består av beskrivelser av egne rutiner for å ivareta forskriftens bestemmelser. Det ble ved tilsynet opplyst at eier ikke har gått igjennom den nye veilederen til forskriften. Dette må gjøres for å sikre at alle tema er behandlet i samsvar med nye føringer. Vi viser også til Miljøenhetens reviderte faktaark "[Internkontroll i skoler og barnehager](#)".

Internkontrollsystemet bør suppleres/oppdateres på følgende områder:

- Rutiner for tur (se Miljøenhetens faktaark "[Barnehager på tur – sikkerhet og hygiene](#)"), og for hvordan sikkerheten kontrolleres før barna slippes ut for lek.
- Hovedrengjøring bør registreres når utført
- Rutiner for å gi informasjon om alvorlige hendelser til Miljøenheten som tilsynsmyndighet (se [informasjon på Miljøenhetens nettsider](#)).
- Rutiner vedrørende forskriftens §§ 14, 15 og 16 bør skriftliggjøres i internkontrollen

Smittevern

Avvik 1 - Barnehagen har ikke tilfredsstillende rutine for vask av leker.

Barnehagen må etablere rutiner som sikrer at leker som erfaringsmessig ofte puttes i munnen vaskes minst hver 14. dag

Avviket er hjemlet i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. § 17 Smittevern.

Observasjoner

Barnehagen foretar lekevask minimum 1 gang per måned.

Vurdering

Barnehagens rutiner for lekevask er ikke i samsvar med anbefalingene med Folkehelseinstituttets "Faglige råd om barnehager og smittevern" og Trondheim kommunes faktaark "Hygiene i barnehager og skoler" (revidert mars 2013). Leker som erfaringsmessig ofte puttes i munnen bør vaskes ukentlig, og skal vaskes minst hver 14. dag. I tillegg vil det i smittesituasjoner også være et behov for intensivt renhold av utsatte leker. Miljøenheten presiserer at kravet om lekevask minst hver 14.dag gjelder de lekene som de minste barna ofte putter i munnen. Andre leker kan vaskes sjeldnere. Det må derfor foretas en risikovurdering for å avdekke hvilke leker dette gjelder, og etableres tilfredsstillende rutiner for vask av disse hver 14.dag.

Avvik 2 – Barnehagen har ikke en tilfredsstillende praksis for håndhygiene.

Barnehagen må etablere rutiner for bruk av engangshåndkle eller et håndkle til hvert barn.

Avviket er hjemlet i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. § 17 Smittevern.

Observasjon

Barnehagen har tilgjengelig kun ett håndkle som alle barna bruker.

Vurdering

Tørkehåndkle kan være en kilde til forurensning av smittestoff og for å redusere denne faren mest mulig må det benyttes enten engangshåndkle (papir) som kastes etter bruk eller flere håndkle slik at hvert barn får sitt eget.

Inneklima/luftkvalitet**Avvik 3 - Badet har ikke sikret tilfredsstillende ventilasjon.**

Det må sørges for kontinuerlig avtrekk i vegg eller åpen avtrekksventil i tak fra badet.

Avviket er hjemlet i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler § 19 Inneklima/luftkvalitet.

Observasjon

Det er overstrømningsmulighet i dør inn til badet, men under tilsynet var spalteventilen lukket.

Vurdering

Barnehagen skal ha tilfredsstillende inneklima, herunder luftkvalitet. Forurensning i inneluften kan bl.a. bestå av partikler og gasser som stammer fra mennesker og mikroorganismer (muggsopp, husstøvmidd, bakterier, gjærsopp), rengjøringsmidler, med mer. I sanitærrom er det derfor spesielt viktig med god ventilasjon for å fjerne lukt og fuktighet.

Sikkerhet på barnehagens innelekeområde**Avvik 4 - Tappested på kjøkken er ikke skåldesikret.**

Det må iverksettes tiltak sikrer at faren for skålding reduseres på kjøkkenet.

Avviket er hjemlet i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler § 14.

Observasjon

Kjøkkenvasken er ikke sikret mot skålding.

Vurdering

Alle vannkraner tilgjengelige for barn må skåldesikres slik at temperaturen ikke overskrider 38 °C. Det må iverksettes passive tiltak for å redusere skåldingsfaren. Det ble diskutert mulige tiltak som skistropp på blandebatteriet eller muligheten for å sette opp grind foran kjøkkenet slik at tilgangen begrenses.

Måltid/kjøkkenhygiene

Merknad 2 – Barnehagen bør forsikre seg om at kjøleskapet holder riktig temperatur.

Vurdering

Det var ikke termometer i barnehagens kjøleskap og det var derfor ingen mulighet til å kontrollere at maten blir oppbevart ved en temperatur som ikke medfører helsefare. Dersom det i næringsmidlets merking er angitt en oppbevaringstemperatur for næringsmidlet, skal denne følges. For lett bedervelige matvarer er oppbevaringstemperaturen særlig viktig og avgjørende for veksten av mikroorganismer og for aktiviteten til en rekke enzymer som fører til endring av matvaren. Etter få timer med for høy temperatur vil mikroorganismer kunne vokse i slike matvarer, som raskt får nedsatt hygienisk kvalitet eller blir helsefarlige. En kontroll av kjøletemperaturen er derfor viktig for å sikre helsemessig trygge næringsmidler.

Miljøenhetens konklusjon fra tilsynet den 3.3.2015:

Kystad familiebarnehage har etablert et internkontrollsystem etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler. Tilsynet anbefaler at systemet suppleres med enkelte rutiner for å dekke helse forskriften.

Det ble funnet 4 avvik etter tilsynet knyttet til smittevern, inneklima og manglende sikring mot skålding som virksomheten må rette opp.

Miljøenheten ber om skriftlig bekreftelse **innen 29.5.2015** på at avvikene er rettet.

Ved manglende bekreftelse på at avvik er rettet innen fristen, er denne rapporten å betrakte som et varsel om at pålegg vil bli gitt for at avvikene skal bringes i orden. Vi viser i denne forbindelse til Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker §16 om forhåndsvarsling og Lov om folkehelsearbeid § 14 om retting.

Med hilsen
TRONDHEIM KOMMUNE

Marianne Langedal
miljøsjef

Rune Berg
rådgiver

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift